

6.3.23

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

TER BESLISSING

**Directoraat Generaal
Curatieve Zorg**

Directie Geneesmiddelen en
Medische Technologie

Opgesteld door

Aan

Minister VWS

Deadline: 8 maart 2023

nota

Kamerbrief over verantwoord afbouwen medicatie

Datum

7 februari 2023

Kenmerk

3519289-1043952-GMT

Zaaknummer

1043952

Bijlage(n)

1 Kamerbrief

1. Aanleiding

Tijdens de begrotingsbehandeling van 20 oktober 2022 heeft u aan mevrouw Paulusma (D66) toegezegd om nogmaals in gesprek te gaan met professionals en patiëntenorganisaties over het verantwoord afbouwen van medicatie en daarover de Tweede Kamer in februari 2023 te informeren. Voor deze gesprekken heeft u contact opgenomen met de Nederlandse Vereniging voor Psychiatrie (NVvP), de Vereniging Afbouwmedicatie en de Stichting Opiaten Afbouwen.

2. Geadviseerd besluit

Wij adviseren u om bijgaande Kamerbrief te ondertekenen voor verzending naar de Tweede Kamer.

3. Kernpunten

In de Kamerbrief geeft u een overzicht van de lopende initiatieven op het gebied van afbouwen van medicatie. U benoemt drie specifieke patiëntgroepen:

- o ouderen;
- o patiënten die antidepressiva gebruiken;
- o patiënten die opioïden gebruiken.

Ouderen

U benoemt dat u een breed onderzoek uitvoert rondom de medicatieveiligheid in Nederland. Een onderdeel daarvan is medicijngebruik bij ouderen waarin ook aandacht is voor de knelpunten rond het minderen en stoppen van medicatie bij ouderen. U presenteert in december 2023 de resultaten daarvan aan de Tweede Kamer. Daarnaast benoemt u de ontwikkeling van verschillende kennisdocumenten over het minderen en stoppen van medicatie die meegenomen worden bij het herzien van NHG-standaarden en opgenomen worden in de (na)scholing van artsen en apothekers.

Antidepressiva

U benoemt de ontwikkeling van het nieuwe multidisciplinaire document 'Afbouwen Overige Antidepressiva' dat handvatten moet geven aan het afbouwen van antidepressiva die niet benoemd worden in het eerder ontwikkelde document 'Afbouwen SSRI's & SNRI's' uit 2018. U benoemt ook een inventarisatie van het Zorginstituut naar de werkbaarheid van dit laatste document.

Als laatste benoemt u enkele lopende studies en initiatieven op het gebied van afbouwen van antidepressiva, zoals de TEMPO- en de OPERA-studie en de afbouwpoli's.

Datum
7 februari 2023

Kenmerk
3519289-1043952-GMT

Opioïden

U geeft een update over de werkzaamheden van de taakgroep 'Gepast Gebruik van Opioïden' die in 2019 is opgezet. Het belangrijkste resultaat daarbij is de ontwikkeling van de Handreiking Afbouw Opioïden die praktische handvatten biedt voor zorgverleners bij de begeleiding van patiënten bij de afbouw van opioïdengebruik.

Daarnaast noemt u het TAPTOE-consortium dat het problematisch gebruik van opioïden in kaart brengt met als doel effectieve maatregelen te nemen tegen misbruik van opioïden, maar tegelijkertijd de beschikbaarheid garandeert voor patiënten die deze geneesmiddelen nodig hebben.

U benadrukt dat u het belangrijk vindt dat patiënten veilig hun medicatiegebruik kunnen afbouwen als dat medisch verantwoord is. In samenwerking met het veld bouwt u graag meer expertise op over het afbouwen van geneesmiddelengebruik.

Afbouwen van antidepressiva is een onderwerp dat de laatste jaren regelmatig in de schijnwerpers staat. Met name het afbouwen van antidepressiva met behulp van taperingstrips is een heet hangijzer. Er zijn cohortstudies die suggereren dat er een groep patiënten bestaat die baat heeft bij dit hulpmiddel in het afbouwen van het gebruik van antidepressiva. Desalniettemin vergoeden de meeste zorgverzekeraars de taperingstrip niet.

Uit gesprekken met het veld, waaronder de NVvP, onderzoekers en het Zorginstituut Nederland, blijkt dat het debat rondom afbouwmedicatie gepolariseerd is.

Naar aanleiding van uw toezegging hebben wij gesproken met de NVvP. Ook hebben wij getracht een gesprek te plannen met de Vereniging Afbouwmedicatie en de Stichting Opiaten Afbouwen. Met name de Vereniging Afbouwmedicatie voert een actieve lobby, waaronder vele Wob/Woo verzoeken en verscheidene brieven. Het contact met de Vereniging Afbouwmedicatie voor het plannen van een gesprek over het afbouwen van medicatie heeft geleid tot de publicatie van persoonsgegevens op LinkedIn en op de website van de Vereniging Afbouwmedicatie. Dit is als onaangenaam en ongepast ervaren. Een gesprek heeft tot op heden niet plaatsgevonden, omdat de Vereniging Afbouwmedicatie hun reactie op het verzoek tot overleg vanuit VWS aanhoudt tot zij een beslissing heeft ontvangen op haar Wob-verzoek. De directie WJZ heeft de Vereniging Afbouwmedicatie op 15 februari jl. het besluit op hun verzoek toegezonden waarbij het verzoek van de Vereniging Afbouwmedicatie gedeeltelijk gegrond is verklaard. Aangezien de Vereniging Afbouwmedicatie het verzoek tot overleg aanhield tot er een besluit was over hun verzoek, wachten wij nu op hun reactie.

4. Toelichting

a. Draagvlak politiek

Het verantwoord afbouwen van medicatie komt regelmatig aan de orde bij debatten en is regelmatig het onderwerp van Kamervragen, zo ook tijdens de begrotingsbehandeling van 22 oktober 2022. Tijdens deze begrotingsbehandeling

heeft u een toezegging gedaan aan mevrouw Paulusma (D66) om over dit onderwerp in gesprek te gaan met veldpartijen.

Datum

7 februari 2023

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

Zie onder punt 3.

Kenmerk

3519289-1043952-GMT

c. Financiële en personele gevolgen

n.v.t.

d. Juridische aspecten haalbaarheid

n.v.t.

e. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

Deze brief is afgestemd binnen de directie GMT.

f. Gevolgen administratieve lasten

n.v.t.

g. Toezeggingen

- U komt terug op een mondelinge toezegging tijdens de begrotingsbehandeling op 22 oktober 2022 (toezegging: 10964). Deze toezegging doet u af met deze brief.
- U benoemt tevens de mondelinge toezegging uit het debat over de verzamelwet VWS 2022 op 18 januari 2023. Het onderzoek over het geneesmiddelgebruik bij ouderen wordt december 2023 aan de Kamer gepresenteerd.

h. Fraudetoets

n.v.t.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.